

**JAARBOEK
VAN HET
 EUROPEES
GENOOTSCHAP
VOOR
MUNT- EN
PENNINGKUNDE**

INHOUDSTAFEL

Verantwoordelijken van het EGMP en afdelingen van het EGMP	I
Verslag van de AV van het EGMP FV in Izegem (25/V/2024)	V

Laurens AERNOUT	
Laminatiefouten bij Belgische munten	1
Philippe BODET	
De kleine anepigrafische denieren uitgegeven in Vilvoorde onder Hendrik I, hertog van Brabant	11
Gust CAMBRÉ	
De Munt van dag tot dag – Dagelijkse werking, beheer en rendabiliteit van het Brussels muntatelier, 1649-1695	30
Yvo DE CRAEMERE	
<i>Stongs, bongs en zejghels in Brugge</i>	140
Arnaud GRISPEN & Laurens AERNOUT	
Een nieuwe variant van het klein type <i>Atomium</i> met de ontwerper André Waterkeyn op de voorzijde	175
Peter SIMOENS	
De 25 aanwezigheidspenningen van de Ieperse Gemeenteraad (1849-1872)	179
Arnaud GRISPEN & Laurens AERNOUT	
Een nieuwe variant van de medaille <i>Expo 1958</i> met Sint-Maarten (type 2)	195
Patrick PASMANS	
Twee types prijspenningen uitgereikt door de Landsbond der Belgische Bakkersbazen in 1961	197
Jan MOENS	
Recensie van Hugo VANHOUDT & John SAUNDERS, <i>The Gold Coinage of the Low Countries (Belgium, Luxembourg, The Netherlands)</i>	199
Luc VANDAMME & Jan MOENS	
Rechtzetting bij het artikel <i>Een tot nog toe onbekende munt/proefslag (?) van de Luxemburgse 1 frang type 'Maaister'</i> , Luc VANDAMME & Jan MOENS, JEGMP 2022, p. 214-218	199

STONGS, BONGS EN ZEJGHELS IN BRUGGE*

YVO DE CRAEMERE

DE WOORDEN *STONG*, *BONG* EN *ZEJGHEL* (jeton, bon en zegel) in deze titel zijn niet lukraak gekozen, het waren benamingen die begin vorige eeuw gemeengoed waren bij Brugse arbeidersgezinnen die er – net als trouwens zovele andere gezinnen – gebruik van maakten om het gezinsbudget in evenwicht te houden. De termen hoorden net zo goed bij de eigen volkse taal als de jetons, bonnen en zegels zelf bij hun gebruikers. Het woord ‘jeton’ zou op zijn minst de wenkbrauwen hebben doen fronsen en een zekere afstand scheppen; het zou immers al meteen duidelijk maken dat je ‘*nun vremden*’ was.

Ook de noodhulp tijdens de wereldoorlogen maakte gebruik van bonnen en (rantsoen)zegels om de distributie van basisproducten te regelen.

De oprichtingen van de coöperatieven die van meet af aan jetons en/of zegels gebruikten, situeerden zich ook in de eerste helft van de 20^e eeuw.

In de arbeidersgezinnen die er gebruik van maakten, en er in zekere mate ook afhankelijk van waren wat hun levensonderhoud betreft, was kinderarbeid vrij gebruikelijk, meer nog, vaak levensnoodzakelijk. De wet op de leerplicht tot twaalf jaar dateert van 19 mei 1914. De ongeletterdheid was gigantisch. Met de kennis van de correcte termen in ‘mooi beschaafd Nederlands’ was het heel droevig gesteld. Het is ook maar de vraag of het toen allemaal wel zoveel uitmaakte. Een arbeidersgezin zal dan alvast niet wakker hebben gelegen van een al dan niet correcte term... wat van de zorgen over het gezinsbudget niet kon worden gezegd.

Vincent VAN GOGH, *De aardappeleters* – detail (1885)

* Dit artikel won de tweede prijs van Numismatica Brugge & Het Vrije in 2021.

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

***Neem dan contact op met het EGMP
voor de aankoop van het Jaarboek 2024***